

پیام به مناسبت برگزاری سمینار نماز - 16 / مهر / 1370

حضرت آیت الله خامنه ای رهبر معظم انقلاب اسلامی به مناسبت آغاز به کار «سمینار نماز» در مشهد مقدس امروز پیامی به این شرح صادر فرمودند.

متن این پیام امروز صبح توسط حجة الاسلام والمسلمین آقای رسولی محلاتی در مشهد مقدس قرائت شده است:

بسم الله الرحمن الرحيم

تشکیل مجمعی از صاحب نظران برای «اقامه ی نماز»، یکی از شایسته ترین و ضروری ترین کارهایی است که باید در جمهوری اسلامی صورت می گرفت. زیرا برپا داشتن نماز، نخستین ثمره و نشانه ی حکومت صالحان است. و در رتبه ی بعد از آن است که نوبت به «زکات» به مثابه ی تنظیم مالی جامعه و ریشه کن کردن فقر، و نیز امر به معروف و نهی از منکر یعنی سوق دادن به نیکی ها و باز داشتن از بدیها می رسد. «الذین ان مکنهم فی الارض اقاموا الصلوه و اتوا الزکوه و امروا بالمعروف و نهوا عن المنکر...»

اقامه ی نماز فقط این نیست که صالحان، خود نماز بگذارند. این چیزی نیست که بر تشکیل حکومت الهی متوقف باشد، بلکه باید این ستون دین در جامعه، به پا داشته شود و همه کس با رازها و اشاره های آن آشنا واز برکات آن برخوردار گردند، درخشش معنویت و صفای ذکر الهی، همه ی آفاق جامعه را روشن و مصفا کند و تن ها و جانها با هم به نماز بشتابند و در پناه آن طمأنینه و استحکام یابند.

نماز، رکن اصلی دین است و باید اصلی ترین جایگاه را در زندگی مردم داشته باشد. حیات طیبه ی انسان در سایه ی حاکمیت دین خدا، وقتی حاصل خواهد شد که انسانها دل خود را با یاد خدا زنده نگهدارند و به کمک آن بتوانند با همه ی جاذبه های شر و فساد مبارزه کنند و همه ی بتها را بشکنند و دست تناول همه ی شیطانهای درونی و برونی را از وجود خود قطع کنند. این ذکر و حضور دایمی فقط به برکت نماز حاصل می شود؛ و نماز درحقیقت، پشتوانه ی مستحکم و ذخیره یی تمام نشدنی در مبارزه یی است که آدمی با شیطان نفس خود که او را به پستی و زبونی می کشد، و شیطانهای قدرت که با زر و زور، او را وادار به ذلت و تسلیم می کنند، همیشه و در همه حال دارد. هیچ وسیله یی مستحکم تر و دایمی تر از نماز برای ارتباط میان انسان با خدا نیست. مبتدی ترین انسانها رابطه ی خود با خدا را به وسیله ی نماز آغاز می کنند. برجسته ترین اولیای خدا نیز بهشت خلوت انس خود با محبوب را در نماز می جویند. این گنجینه ی ذکر و راز را هرگز پایانی نیست و هر که با آن بیشتر آشنا شود، جلوه و درخشش بیشتری در آن می یابد.

کلمات و اذکار نماز، هریک خلاصه یی است که به بخشی از معارف دین اشاره می کند و به طور مکرر و پی درپی آن را به یاد نمازگزار می آورد. نمازی که با تدبیر در معانی و بدون سهو و غفلت گزارده شود، انسان را روزبه روز با معارف الهی آشناتر و به آن دلبسته تر می سازد.

نورانیت نماز، و رازها و رمزهای آن، و درسهایی که در آن گنجانیده شده، و اثر آن در ساختن فرد و جامعه، چندان نیست که بشود در مقالی کوتاه از آن سخن گفت، بلکه چنان نیست که بی خبری چون من بتواند از اعماق آن خبری آورد.

آنچه من با قلم قاصر و معرفت ناچیز خود می گویم آن است که مردم ما و جامعه ی ما، و بخصوص جوانان ما که اکنون بار امانت سنگینی را بر دوش گرفته اند باید نماز را منبع قدرتی لایزال بدانند و در برابر جبهه ی فساد و بی عدالتی و کجروی که امروز بشریت را تهدید می کند، از نماز و یاد خدا نیرو بگیرند. میدان مبارزه یی که امروز پیش روی ماست، ما را به تکیه گاه مستحکم ذکر خدا و امید و اعتماد به او، بیش از همیشه و بیش از همه، محتاج می سازد، و نماز آن سرچشمه ی جوشانی است که این امید و اعتماد و قدرت معنوی را به ما می بخشد. نماز با حضور و باتوجه، نمازی که از یاد و ذکر سرشار است، نمازی که آدمی در آن با خدای خود سخن می گوید و به او دل می سپارد. نمازی که والاترین معارف اسلام را پیوسته به انسان می آموزد، چنین نمازی انسان را از پوچی و

بی‌هدفی و ضعف می‌رهند و افق زندگی را در چشمش روشن می‌سازد و به او همت و اراده و هدف می‌بخشد و دل او را از میل به کجروی و گناه و پستی نجات می‌دهد. از این روست که نماز در همه‌ی حالات، حتی در میدان نبرد و سخت‌ترین آزمایشهای زندگی، اولویت خود را از دست نمی‌دهد. انسان همیشه به نماز، محتاج است، و در عرصه‌های خطر، محتاج‌تر.

حقیقت آن است که در کار معرفي نماز کوتاهیهای زیادی شده است. و نتیجه آن که نماز هنوز جایگاه شایسته‌ی خود را، حتی در نظام اسلامی ما، به دست نیاورده است. این مسؤولیت سنگین، بر دوش دانشوران و آشنایان به معارف اسلامی است که نماز را به همه بخصوص به نسل جوان بهتر بشناسانند از کودک دبستانی تا پژوهشگر دوره‌های عالی، هریک فراخور ذهن و معرفت خود، می‌توانند در راه شناختن نماز و رازهای آن، قدمهایی بردارند و با ناشناخته‌هایی آشنا شوند، حتی عرفای بزرگ نیز برای سالکان وادی معرفت، "اسرارالصلوه" نوشته و آموخته‌اند، یعنی اعماق این اقیانوس همچنان ناشناخته و پیمودنی است.

در جامعه‌ی ما فصل مهمی باید در معرفي نماز در همه‌ی سطوح گشوده شود. رسانه‌ها و بخصوص صدا و سیما با شیوه‌های گوناگون نماز را معرفي و یادآوری کنند. همه جا و همیشه در رادیو و تلویزیون، نماز در اولویت گذاشته شود و شوق ایمان و عطش یاد خدا در دلها پدید آید. در کلاسهای دروس دینی مدارس و دانشگاهها درس نماز جایگاه خود را باز یابد و سخنان سنجیده و افکار بلند در بازشناسی نماز، فراهم و در معرض ذهن و دل دانشجویان و دانش‌آموزان گذاشته شود.

فلسفه‌ی نماز و تحلیل رازها و رمزهای آن با زبان هنر در معرض دید همگان قرار گیرد، تا هر کس به قدر ظرفیت خود از آن متمتع گردد، کتابها و جزوه‌ها در سطوح مختلف و از دیدگاههای گوناگون به وسیله‌ی محققان و عالمان به سلك تحریر درآید و مایه‌ی کارهای هنری و ادبی گردد. فصلی نیز باید برای آسان کردن انجام نماز گشوده شود: در همه‌ی مراکز عمومی: مدارس، دانشگاهها، کارخانه‌ها، سربازخانه‌ها، فرودگاهها، ایستگاههای قطار، ادارات دولتی و امثال آن، جایگاههای مناسبی برای نماز پیش‌بینی شود. مساجد و نمازخانه‌ها پاکیزه و مرتب و رغبت‌انگیز باشد. نماز در وقت فضیلت و به جماعت گزارده شود. در هر محیطی برجستگان و بزرگان آن بر دیگران پیشقدم شوند و عملاً اعتناء به نماز را به دیگران بیاموزاند. و خلاصه در همه جا حرکت به سمت نماز و شتافتن به نماز محسوس باشد.

با این مقدمات، به خواست خداوند متعال و با توجهات و ادعیه‌ی زاکیه‌ی حضرت ولی‌الله‌الاعظم روحی‌فداه، کشور و جامعه‌ی ما به هدفهای والای نماز نزدیک می‌شود و از برکات آن بهره می‌گیرد.

در پایان لازم می‌دانم از فراهم‌آوردن این مجمع و همه‌ی کسانی که با وقوف بر اهمیت نماز، در راه اقامه‌ی آن تلاش می‌کنند، مخصوصاً از جناب حجة الاسلام آقای قرائتی که دلسوزانه و عاشقانه در این راه گام برمی‌دارند، صمیمانه تشکر کنم و قبول حضرت حق تعالی را برای این کوششهای مخلصانه مسألت‌نمایم.

والسلام علیکم و رحمة الله

سید علی خامنه‌ای

16/7/1370